

DETG DENTER NUS

MAGAZIN UFFICIAL DALLA VISCHNAUNCA DA DISENTIS/MUSTÉR

Preventiv 2024	4
Sentupada culla giuventetgna	7
Nova purschida dil traffic public	8
Project casa da scola a Segnas	11
Hotel Acla da Fontauna	15

Kurz und bündig – Detg denter nus

In dieser vierten Ausgabe des «Detg denter nus» der Gemeinde Disentis für das Jahr 2023 berichten die Behörden unter anderem über das Budget für das Jahr 2024. An seiner Sitzung im November hat der Gemeinderat entschieden, den Steuersatz für das Jahr um 11% auf 99% zu senken. Das letzte Wort in dieser Angelegenheit hat das Stimmvolk anfangs März 2024. Diese Nummer gibt auch einen Überblick über Themen und Projekte, die im Jahr 2024 vom Gemeinderat behandelt werden. Auf das Parlament wartet viel Arbeit.

Zum zweiten Mal traf sich der Gemeindevorstand im November mit der Jugend. Bei diesem Treffen in der Halle Cons wurde über Projekte und Ideen diskutiert und orientiert. Für die Jugend, aber auch für alle anderen Nachbarinnen und Nachbarn, wurde ein neuer Nachtfahrplan des öffentlichen Verkehrs in der Surselva eingeführt. Dieses Angebot erhöht die Attraktivität der Region.

Im vergangenen Herbst wurde die Idee, das Schulhaus in Segnas abzureissen und dort ein Gebäude mit mehreren Wohnungen zu errichten, öffentlich vorgestellt. Das Projekt sollte nicht von der Gemeinde, sondern von einer Genossenschaft realisiert werden. Mehr dazu in dieser Ausgabe.

Die aktuelle Ausgabe des «Detg denter nus» informiert ebenfalls über die breite Tätigkeit der Organisation Seniora-Ca, sowie über die Arbeiten am Projekt des Hotel Acla da Fontauna. Ebenso wird über das Projekt der Schulen im Wald berichtet. Im Rahmen der Interviews mit dem Gemeindepersonal kommt Andi Jacomet von der Werkgruppe zu Wort und als Verein präsentiert sich die Theatergruppe Disentis.

Temps d'avertura dall'administraziun communal

Valeivel per tuts uffecis en casa communal

Spurtegl

Gliendisdis	08.30 – 11.30	15.00 – 18.30
Mardis-gievgia	serrau	15.00 – 17.30
Venderdis	07.30 – 14.00	serrau

Telefon

Gliendisdis-gievgia	08.00 – 12.00	13.30 – 17.00
Venderdis	07.30 – 14.00	serrau

Igl access en casa communal e l'investa els documents exponi publicamein ein pusseivels durant las uras d'avertura dil spurtegl.

Ulteriur sclariment durant las uras da telefon
081 920 36 36.

Surdada dil Premi Desertina

Venderdis, ils 12 da schaner 2024 surdat la supra-stonza communal il Premi Desertina. La surdada entscheiva allas 19.00 en halla Cons. Las duas suandontas uniuns vegnan honoradas

– **premi da reconuschientscha al Chor baselgia Segnas**

– **premi da promoziun all'Uniun culturala Disla**

La surdada vegn enramada musicalmein dalla formaziun «Las musicantas» sut la direcziun da Clau Scherrer e d'ina scena ord il toc da teater «Ina notg fatala» che la Gruppa da teater Mustér presenta las proximas jamnas. Suenter la surdada offerescha la vischnaunca in apéro.

Impressum

Editur

Vischnaunca Disentis/Mustér
Via Cons 2, Caum postal 57
7180 Disentis/Mustér
detgdenternus@disentis.ch

Redacziun

René Epp, Hans Huonder

Collaboraziun

Carmen Wetzel

Fotografias

Hans Huonder, vischnaunca da Mustér,
FMR, mess a disposiziun

Ediziun

1200 exemplars
Cumpara mintga quartal

Layout e grafica

luna:mediadesign GmbH,
Via Principala 36, 7166 Trun

Stampat

Stamparia La Tuatschina,
Via Alpsu 62, 7188 Sedrun

Las sfidas dalla geraua dil departament da sanadad, scolaziun, cultura e sport

Igl ei bi d'astgar direger in department, el qual aschi bia persunas lavuran pil beinstar da nossa societad. Quei ellas spartas da sanadad, scolaziun e cultura, en cumissiuns, en bia uniuns culturalas e sportivas sco era sin basa voluntaria.

Duront mes siat onns en uffeci ei miu departament vegnius cullas pli paucas fatschentas en suprastonza ni avon cussegl, damai che las pli biaras expensas ein regladas ordavon entras leschas ed ordinaziuns dil cantun e dalla Confederaziun. Las spartas scolaziun e sanadad absorbeschan ina gronda part dallas entradas da taglia. Sco dapertut sentin nus era en nossa vischnaunca che las spetgas e sfidas davart il cussegl mo era davart nos convischins vegnan buca dameins e soluziuns adequatas pretendan fetg bia engaschi da tuts organs politics.

Cheu mo entgins cavazzins: La digren da scolars en nossas vischnauncas vischinontas ed era ella scola claustrala pretendan forsa novas collaboraziuns. Nus stuein far tut il pusseivel per garantir ina buna scola-ziun a nos affons e giuvenils, era sche quei pretenda da patertgar in tec suls cunfins da mintga singula vischnaunca ora.

Sil sector dalla sanadad stuein nus mirar da garantir in bien survetsch medicinal e d'urgenza. Era il futur dil Spital regional Surselva stat dapresent sin combas fallombras. Sco sin auters sectors sentan ins era cheu la tendenza da centralisar tut els marcaus. Schebein nossas vischnauncas san garantir a liunga vesta il spital regional vegn a semussar ils proxims onns.

Quei che fa era gronds quitaus ei la depopolaziun da nossas valladas. La structura da vegliadetgna muossa deplorablamein ina marcanta digren da giuventetgna. Tenor statistica dil cantun quantan ins per Mustér igl onn 2050 cun ina procentuala da 39% vischins sur 65 onns. Quei pretenda ina buna purschida per nos seniors – oravontut garantir in bien survetsch medicinal (miedis da casa, Spitex, casas da tgira) – in bien ambient da viver tier nus era ella vegliadetgna.

A cor a mi stat denton la giuventetgna – nies futur. Per quei motiv vegn miu departament era completaus igl avegnir culla sparta «Giuventetgna». Gest per nos giuvenils stuein nus scaffir aunc meglieras cundiziuns da viver e da luvrar cheu tier nus. Ei basegna in'infra-structura multifara cun ina buna purschida da scola-ziun, dil temps liber e cunzun habitaziuns favoreivlas.

*Jris Lombris,
geraua*

Cun migliurar quellas premissas sperein nus da saver motivar pli bia gliedud giuvna e famiglias da vegnir a habitar en nossas valladas.

Bugen vess la suprastonza introduciu in niev concept da cultura cun in promotur per sustener e motivar uniuns e persunas da s'engaschar aunc pli fetg per ina gronda purschida d'occurrentas culturalas e sportivas. Quella fatschenta ha deplorablamein fatg naufragi el cussegl.

Suenter siat onns engaschi sco geraua astgel jeu dir: Igl ei vegniu bia auter che spitgau. Tut ei buca adina reussiu. Jeu sun denton satisfatga dil prestau – jeu fagess aunc inaga quei pass. Sco dunna han ins buc dapli privilegis – ins vegn denton adina respectada da tuts. Ed jeu sperel fetg che jeu astgi surdar in di miu uffeci puspei ad ina dunna.

Jris Lombris, geraua

Preventiv 2024

Cash flow – pei da taglia – investiziuns – economisaziun da rumien – deposit Cener Fontauna

Il 14 da november 2023 ha il cussegl da vischnaunca approbau il preventiv 2024. Las pli impurtontas cefras da clav sepresentan sco suonda:

	2024	2022
Pei da taglia sin entradas e facultad	99 %	110 %
Pei da taglia sin schischom	1,7 %	1,7 %
Atgna finanziaziun	1'118'100	1'931'600
Gudogn	100'600	270'400
Sviulta	18'415'600	17'853'200

Survesta finanziaria

La situaziun finanziaria dalla vischnaunca da Mustér ei buna grazia allas entradas extraordinarias dils davos dus onns. Il quen 2023 ed il svilup finanziel 2024 vegnan a mussar en tgei direcziun che las finanzas communalas vegnan a semover. Indiscutabel ei che la vischnaunca sto far ulteriuras investiziuns per daventar in liug interessant ed attractiv da habitar per famiglias. Sper in saun tenercasa finanziel ei la finamira suprema dalla suprastanza communal da garantir a liunga vosta in svilup progressiv dalla vischnaunca.

Atgna finanziaziun

L'atgna finanziaziun 2024 da frs. 1'118'100.– (cun haver risguardau in pei da taglia da 99%) ei muort entgins cuosts extraordinaris pli bassa ch'el preventiv 2023. Cunzun el sector dalla sanadad sedattan entgins cuosts supplementars. Plinavon sa la vischnaunca buca pli quintar cun talas aultas entradas extraordinarias sco ils davos dus onns el sector dallas taglias generalas e specialas sco era el sector dalla vendita d'energia da concessiun e participaziun. La finamira sto esser che l'atgna finanziaziun crescha ils proxims onns sur dus milliuns francs. Il quen final 2023 vegn a dar in maletg co ils recavs extraordinaris sesviluppeschan.

Economisaziun da rumien

La suprastanza communal ha ordinau ch'ei vegni rimnau el rom d'ina fasa da test da treis jamnas il davos november entochen miez december 2023 mo inagada ad jamna il rumien en nossa vischnaunca Aschia duei vegnir analisau sche duas rimnadas ein vinavon necessarias ni sche ina rimnada po tonscher el futur. La suprastanza ha previu d'optimar la purschida dalla rimnada da rumien ed ils cuosts che seresultan entras quella aschi fetg sco pusseivel.

Pei da taglia

Tier in liug da habitar attractiv s'auda era il pei da taglia. Aschia ha la suprastanza communal sper las investiziuns necessarias era giu formau sil sector dil pei da taglia ina strategia stabila, constanta e responsabla sur plirs onns. Quella nova strategia che havess previu ina reducziun annuala da 2% ils proxims sis onns culla finamira da contonscher in pei da taglia da 98% igl onn 2029 ha buca anflau sustegn el parlament communal. A sia seduta dils 14 da november 2023 ha il cussegl da vischnaunca suenter liunga debatta decidiu da sbassar il pei da taglia pigl onn 2024 per 11% sin 99%. Il pei da taglia seigi, sco las investiziuns era, in impurtont factur per mantener a liunga vosta l'attractivitat da nossa vischnaunca. Il conclus vegn suttamess alla votaziun all'urna dumengia, ils 3 da mars 2024.

Investiziuns

El preventiv 2024 eisi previu da far investiziuns nettas da rodund frs. 7 milliuns francs. Igl onn 2024 eisi finalmein previu da far las investiziuns e las adattaziuns necessarias el baghetg dalla casa communal. Plinavon ei tenor il concept d'augmentar l'attractivitat dil vitg planisau da dar l'entschatta alla realisaziun dallas mesiras «Cons» e «casa communal». La mesira «Cons» duei vegnir realisada en cumbinaziun culla sanaziun dalla Via Cons. En quei connex duei era vegnir examinau co ins sa crear el contuorn dalla halla Cons e dil plaz-scola in interessant ed attractiv center da sentupada per famiglias. La mesira el contuorn dalla «casa communal» duei vegnir exequida el medem mument sco l'investiziun ella casa communal. Tier omisduas mesiras vegn la tematica dils parcadis risguardaus cun fetg grond'attenziun. Igl ei ina clara finamira dalla suprastanza communal da mantener resp. remplazzar aschi biars parcadis sco pusseivel. Ulteriuramein ein planisai indrezs fotovol-

taics sils tetgs dalla halla Cons e dalla scoletta. Era las duas fermadas da bus alla Via Alpsu «Cucagna» ed «Acla da Fontauna» duein vegnir realisadas. Plinavon sto la vischnaunca meglierar l'intervenziun d'incendis d'ual cun helicopter. Quei project ei planisau cun brutto strusch frs. 500'000.–.

Deposit da prefinanziaziun

Il cussegl da vischnaunca e la suprastonza communal han la finamira da far igl onn 2024 in deposit da frs. 300'000 ella prefinanziaziun dil Center Fontauna. Cheutras vegn la summa d'amortisaziun descargada ils proxims decennis, quei ch'ei da grond avantatg per nosa vischnaunca.

Plan da lavur 2024 dil cussegl da vischnaunca

La suprastonza communal ha definiu all'entschatta dalla perioda d'uffeci sia strategia e las finamiras per la legislatura 2021/2024. Per contonscher quellas finamiras ei previu pil davos onn dalla legislatura siat ni otg sedutas ordinaris dil cussegl da vischnaunca.

Suandonts terminis ordinaris per las sedutas dil cussegl da vischnaunca ein planisai:

- Mardis, 23-01-2024
- Venderdis, 16-02-2024
- Mesjamna, 27-03-2024
- Venderdis, 03-05-2024 (quen)
- Venderdis, 14-06-2024 (plan da finanzas)
- Venderdis, 13-09-2024
- Venderdis, 08-11-2024 (preventiv)
- Venderdis, 13-12-2024 (seduta finala dalla legislatura 2021/2024)

Sper las fatschentas ordinaris (quen, plan da finanzas e preventiv) ein entginas dallas suandontas fatschentas previdas da tractar igl onn 2024:

- Pencilularas Mustér: Concessiun dretg producziun d'energia
- Ovra Solara Magriel: Contract dretg da baghegiar
- Revisiun parziala planisaziun locala: Definiziun dil spazi d'aua (zonas d'aua)
- Revisiun parziala planisaziun locala: Zona d'explozaziun da crappa Ragisch
- Revisiun parziala planisaziun locala: Habitaziuns zona da mistregn
- Revisiun parziala planisaziun locala: Zona turistica
- Risposta moziun «Las Ruinas»
- Evtl. concept da molocs e credit

Conclusiun

La situaziun finanziaria dalla vischnaunca da Mustér ei buna. Las entradas supplementaras extraordinarias ils davos dus onns han gidau da garantir finanzas saunas e da vinavon far las investiziuns necessarias per in svilup progressiv ed attractiv da nosa vischnaunca. Tonaton eisi d'esser fetg attents davart il svilup finanziel, cunzun el sector dallas entradas ed expensas extraordinarias. La suprastonza communal sa denton sincerar ch'ella ha entamaun las finanzas communalas e fa tut il pusseivel da vinavon garantir in saun tenercasa.

René Epp, president communal

- Strategia spazi da habitar (risposta moziun)
- Project «augmentar l'attractivitat dil center dil vitg» – credit mesira «Cons»
- Project «augmentar l'attractivitat dil center dil vitg» – credit mesira «casa communal»
- Credit optimaziun spazi e segirtad casa communal
- Concept da parcar
- Project e credit sanaziun Via Cons
- Credit per la projectaziun sanaziun ed engrondaziun serenera Raveras
- Revisiun parziala leschas allontanament e purificaziun d'auas/provediment d'aua
- Revisiun lescha davart l'organisaziun en cass da crisa
- Credit projects fotovoltaics tetg halla Cons e tetg scoletta
- Nova lescha davart igl uorden ed il ruau public
- Evtl. participaziun nova «societad semplia Cadi»

Parallelmein ei la suprastonza communal activamein vid evaluar ed anflar soluziuns el sector dil provediment medicinal e d'urgenza en nosa vischnaunca ed ella regiun. Medemamein essan nus vid mirar co sviluppar vinavon e far pli attractiv la purschida da formaziun ella Cadi ed el sector dil turissem.

Il program da lavur en nosa vischnaunca ei gronds. Per dar il damogn a tut quels pensums ed allas sfidas dil futur ei il sustegn e la confidanza denter ils gremis politics, la populaziun e l'administraziun dad immens grond'impurtonza. Mo communalmein dein nus il damogn, essan nus fermes e buns.

René Epp, president communal

Fracziun e suprastonza dalla PS e dalla Verda sin viseta a Mustér

La fracziun dalla PS e dalla Verda ei stada ad ina dieta da lavur a Mustér.

La fracziun dalla Partida socialdemocrata culs dus commembers dalla Verda organischeschan mintgamai duas sedutas ellas regiuns en ina legislatura. Quella gada han ins priu la caschun da visitar la vischnaunca da Mustér. Per preparar la sessiun dil december han las deputadas ed ils deputai passentau il november – en preschientscha dil president dalla regenza Peter Peyer – ina luvrusa fin d'jamna a Mustér.

In punct special dalla dieta ei stau la sentupada e l'informaziun davart ils gronds projects actuals e dil futur ella regiun. President communal René Epp ha rapportau davart l'engrondaziun dil project innovativ Center Fontauna e davart igl andament dil project dil niev hotel Acla da Fontauna. Ils investurs Marcus Weber dallas Pendicularas Mustér SA e Mike Goar

da Vail Resorts e responsabel per l'Andermatt-Sedrun Sport AG, han dilucidau il svilup dils territoris da skis e dau in'investa el project Solar Magriel. Igl ei stau ina fetg interessanta sentupada, nua che era differents meinis e posiziuns divergentas han giu plaz. La dinamica economica positiva dalla regiun ei vegnida reconuschida ed en special las deputadas ed ils deputai ord las autras regiuns turisticas dil Grischun han profitau dils impuls.

Suenter la seduta dalla fracziun ha era la suprastonza dalla PS giu sia radunonza. Tuttas e tuts han gudiu la hospitalitad a Mustér, il confort dil Catrina Resort sco era l'emprema neiv digl unviern.

Martin Kreiliger, deputau dalla Cadi

Secunda sentupada culla giuventetgna da Mustér

Il 25 da november 2023 ha giu liug la secunda sentupada dalla suprastanza communal e la giuventetgna da Mustér. Igl empren ha – sco mintg'onn – aunc giu liug la sentupada tradiziunala per las giuvas ed ils giuvens che han cumplenu la vegliadetgna da 18 onns. A caschun da quella scuntrada ei vegniu informau davart l'organisaziun e la structura dalla vischnaunca e cunzun fatg attents sil dretg d'astgar votar sco era al dretg d'astgar star a disposiziun per uffecis publics.

Suenter la sentupada culs juvenils da 18 onns ha giu liug in'informaziun e discussiun cun tut ils juvenils che han priu la caschun da vegnir, davart differentas tematicas. La suprastanza communal ha saviu informar tgei ponderaziuns che vegnan actualmeins fatgas en connex cun la munconza da habitaziuns e locals da sentupada. Aschia ei denter auter vegniu infomau davart il project da Segnas, las localitads novas el Center Fontauna e fatg allusiun dalla reavertura dalla localitad a notg el Postigliun.

Plinavon ha la suprastanza communal saviu far attents silla nova purschida da notg dil traffic public. Aschia vegn la Steila Surselva remplazzada cun in bus da notg per in e scadin (pia buca mo juvenils) che cursescha mintga venderdis e mintga sonda da Cuera entochen Sedrun/Dieni. Quella nova purschida ei in grond augment d'attractivitat per las habitontas ed ils habitonts dalla Surselva, per juvenils sco era pils carschi.

Per la secunda ga ei la suprastanza communal s'entupada culla giuventetgna.

Igl onn 2024 ein planisadas duas ulteriuras sentupadas culla giuventetgna da Mustér per actualizar las differentas damondas e discussiunar ulteriuras impurtontas ed interessantas tematicas. La suprastanza communal pren fetg serius la lavur da giuventetgna ed ils impuls che sedattan entras las sentupadas.

René Epp, president communal

Alla sentupada ei vegniu discussiunau ed orientau davart temas actuals.

Nova purschida attractiva dil traffic public en Surselva

Dapi ils 15 da december 2023 dat ei ina nova purschida dil traffic public en Surselva. Aschia vegn il bus da notg «Steila Surselva» remplazzau d'in bus dalla Posta che cursescha il futur mintga fin d'jamna il venderdis e la sonda. Pia ina purschida buca pli mo pigl unviern, mobein sur gl'entir onn ora. Ils abonnaments enconuschents sco p.ex. «Halbtax», «GA» ni il «BÜGA» valan tuts per quella nova purschida attractiva.

Il bus da notg ei per in e scadin e cursescha mintga fin d'jamna (venderdis e sonda) da Cuera entochen Sedrun/Dieni. Per las habitontas ed ils habitonts dalla Surselva, seigi quei per giuvenils ni per carschi,

ei quella nova purschida dil traffic public in grond augment d'attractivad.

Nezegiei la nova purschida. Zacu vegn numnada-mein tratg bilanza ed ei fuss donn sche la purschida vegness allura – muort memia paucas frequenzas – puspei sliigiada. Perquei supplichein nus da far reclama e far diever, era la notg, dil traffic public.

Silla pagina d'internet dalla vischnaunca e dalla Region Surselva ein tut ils uraris novs d'anflar.

René Epp, president communal

Bus da notg/Nachtbus Surselva 2023-2024

Venderdis/sonda e sonda/dumengia notg dils 15-12-23 tochen ils 14-12-24 cun Silvester e senza ils 29/30-03-24
Fr/Sa und Sa/So vom 15.12.23 bis 14.12.24 mit Silvesternacht 31.12.23/1.01.24 und ohne Karfreitag 29/30.03.24

Chur – Tamins – Trin – Flims – Laax – Ilanz							
90.081 Chur – Ilanz/Glion				90.081 Ilanz/Glion – Chur			
Chur, Postautostation	00:02	01:00	02:15	Ilanz, Bahnhof/Post	01:00	02:03	R 03:01 03:12
Flims Dorf, Post	00:30	01:28	02:43	Schluen, vitg	01:05	02:08	I 03:17
Flims Waldhaus, Caumasee	00:36	01:34	02:49	Sagogn, vitg dado	I	E 02:09	R 03:11 I
Laax GR, Bergbahnen	00:42	01:40	02:55	Laax GR, posta	01:10	02:20	03:22
Laax GR, posta	00:45	01:43	02:58	Laax GR, Bergbahnen	01:16	02:26	03:28
Sagogn, vitg dado	I	E 01:49	I	Flims Waldhaus, Caumasee	01:20	02:30	03:32
Schluen, vitg	00:52	01:50	03:05	Flims Dorf, Post	01:27	02:37	03:39
Sagogn (mit Umstieg in Schluen)	R 00:59	I	R 03:11	Chur, Postautostation	01:58	03:08	04:10
Ilanz, Bahnhof/Post	00:58	02:00	03:10				

R 15.12.23 - 14.04.24 nur auf Reservation mind. 1 h vor Abfahrt 0848 818 818 (CHF 0.08/Min) oder www.postauto.ch/90.411

☛ Halt nur zum Aussteigen

E ohne Reservation vom 15.04 - 14.12.24

Bus da notg Cadi					
90.420 Ilanz/Glion – Disentis/Mustér – Dieni			90.420 Dieni – Disentis/Mustér – Ilanz/Glion		
Ilanz/Glion, staziun/posta	01:00	03:12	Dièni	02:00	04:09
Ilanz, Strada	01:03	03:15	Sedrun, Tgèsa communal	02:04	04:14
Rueun, S. Clau	01:07	03:19	Mustér, center da sport	02:14	04:24
Tavanasa, staziun	01:17	03:29	Mustér, vitg	02:17	04:27
Trun, casa da scola	01:24	03:36	Sumvitg, spv. S. Benedetg	02:27	04:37
Rabius, vitg	01:28	03:40	Rabius, vitg	02:29	04:39
Sumvitg, spv. S. Benedetg	01:30	03:42	Trun, casa da scola	02:33	04:43
Mustér, vitg	01:40	03:52	Tavanasa, staziun	02:40	04:50
Mustér, center da sport	01:43	03:55	Rueun, S. Clau	02:50	05:00
Sedrun, Tgèsa communal	01:52	04:04	Ilanz, Strada	02:52	05:02
Dièni	01:56	04:08	Ilanz/Glion, staziun/posta	02:57	05:07

Sentupada cun Seniors-Ca

Gievgia, ils 30 da november 2023 ha giu liug el Center Aua Viva in gentar da buna cumpignia per tuttas senioras e tuts seniors 60+ dalla vischnaunca da Mustér. Davart la suprastonza communal ei la geraua Jris Lombris ed il president communal René Epp stai presents.

Spel gentar ed in program da recreaziun, organisau cunzun d'in pign team cun Linus Maissen, ei la scoletta culla mussadra Petra Pally stada il punct cuminont dil suenter miezdi. Aschia han ils pignets delectau cun in vast repertori da canzuns las senioras ed ils seniors presents. Igl ei stau fetg bi da veser sco ils affons da scoletta han cun grond anim e plascher cantau ordadora entginas bialas canzuns. Enqual affon cun pli aulta vusch, auters cun ina vusch pli bassa. Ins ha propi sentiu che tuts affons han giu grond tschaf-fen da presentar quei che la mussadra da scoletta, Petra Pally, ha mussau ad els.

Las activitads dall'organisaziun «Seniors-Ca» ein fetg impurtontas. Aschia duei vegnir promoviu activamein la qualitat da viver per nossas senioras e nos seniors en vischnaunca. Differentas occurrenz, seigi quei culturalas ni semplamein da buna cumpignia, vegnan organisadas duront igl entir onn ora. Quelluisa sa vegnir tgirau il contact denter las senioras ed ils seniors 60+ ed aschia vegnir impedi d'esser memia bia persuls ni forsa schizun bandunaus. Ei sa vegnir menau buns ed interessants discuors, ins vegn infor-

maus, ei sa vegnir dau giugs ni ch'ins sa ir ensemen a spass.

La casa da sentupada (concept) ei organisada en 12 stanzas:

- 1 Visitar comunablamein purschidas culturalas
- 2 Giugs: dar jass/troccas, rummicub, scrable e boule
- 3 Esser ensemen
- 4 Cuschinar e nutriment ella vegliadetgna
- 5 Excursiuns: di da viandar, di da skis
- 6 Referats tenor giavisch
- 7 Litteratura, runda cun cudischs, cultura
- 8 Saltar/cantar liber, far musica ensemen
- 9 Zambergiar
- 10 Malegiar/cuors
- 11 Computer/tablet
- 12 Ord la veta: raquents, ier ed oz

La finamira ei mintgamai d'organisar in'occurrenza che tucca ina da quellas 12 stanzas. Aschia varie-schan las activitads ed ei dat fetg interessantas ed attractivas purschidas. Schizun in survetsch da transport voluntari per las senioras ed ils seniors vegn organisaus, sche quei ei giavischau. Il survetsch da transport duei en general possibilitar a carstgauns attempai e/ni impedi da far cumissiuns, dad ir tiel miedi ni en spital, da separticipar a sentupadas da cumpignia, a concerts ni occurrenz publicas. Il sur-

Scolarets culla mussadra Petra Pally delecteschan las senioras ed ils seniors.

vetsch da transport vul levgiar la veta da mintgadi, gidar da mantener contacts e possibilitar da separticipar alla veta en vischnaunca. Momentan enquan ins ulteriuras personas voluntarias che fussen promtas da s'engaschar vid il survetsch da transport, da magari far in u l'auter transport. Dapli informaziuns ni annunziadas directamein tier Linus Maissen ni tier la geraua Jris Lombris. L'organisaziun «Seniora-Ca» ha plascher da mintg'agid ni ulteriuras ideas.

Sentupadas, in summa il contact social ei fetg impurtonts. A veta dils massa pensiunaments ils proxims 10 entochen 15 onns (baby-boomers) vegn la situaziun pli e pli relevanta. Aschia vegn la vischnaunca da Mustér a mirar ensemen cun ils responsabels da «Seniora-Ca» co ella sa segidar il meglier pusseivel cull'organisaziun per era saver garantir il futur ina massa bialas ed interessantas activitads e sentupadas pils pensiunai. Era il cussegl da vischnaunca ha viu la necessitad d'ina buna reit sociala per nossas senioras e nos seniors 60+ e ha a caschun dalla tractaziun dil preventiv alzau la summa da sustegn per frs. 5'000 sin niev frs. 100.-. Plinavon duein era ils novs loghens da sentupada el senn dil concept d'alzar l'attractivitad dil center dil vitg promover sentupadas da tut gener ed occurrenz culturalas.

L'organisaziun «Seniora-Ca» e la suprastanza communal san mo animar da separticipar stediamein allas numerusas interessantas e bialas activitads che vegnan purschidas meins per meins. Il contact social ei impurtonts pli che mai.

Per novas e bunas ideas ni ulteriuras informaziuns stattan la geraua Jris Lombris ni Linus Maissen bugen a disposiziun.

René Epp, president communal

Reminiscenzas e historias da pli baul

«Pissiuns – revista d'in muntagnard». Aschia senumna il cudisch da Felici Schuoler da Mustér ch'ei vegnius presentaus l'entschatta october el Center Aua Viva. Il cuntegn cun rodund 130 paginas ei partius en plirs capetels e completaus cun fotografias d'antruras. Il scribent che ha publicau pliras da sias reminiscenzas ils davos onns era el Calender Romontsch, relata denter auter dils temps da buob sco caver, dalla catscha, digl aug Anton e da sia lavur sco apicultur. Igl ei in cudisch che meina il lectur en temps passai, temps empau auters ch'oz. Il cudisch ei vegnius edius dall'Ediziun Rein e cumpeglia 450 exemplars. Lisa Schmidt-Candinas ha procurau il lectorat. L'anteriura redactura dil Calender Romontsch ha intimau Felici Schuoler da scriver il cudisch.

Allas vischinas ed als vischins da Mustér ei Felici Schuoler (81) enconuschents surtut sco apicultur. 40 onns eis el sededicaus professionalmein a quei sector colligiau stretgamein culla natira. Mo quei ch'ils pli paucs san, ei ch'el ei vegnius confruntaus

Il senior Felici Schuoler ha presentau igl october siu cudisch «Pissiuns – revista d'in muntagnard».

cull'apicultura ella Bergaglia. Ils onns 1960/70 ha el passentau leu quater onns cun sia famiglia ed ei staus engaschus sco guardiacunfins giudem il Grischun. Entras in collega ei sesvegliaus igl interess per l'apicultura. Returnond a Mustér eis el sededicaus cumpleinamein a quella. La natira ha fascinau Felici Schuoler gia da buob e pli tard era sco catschadur.

Hans Huonder

Casa da scola a Segnas sco casa da habitar

Skizza dalla casa da scola a Segnas sco ella vesess ora futuramein.

La casa da scola a Segnas savess survir igl avegnir a pliras habitaziuns primaras. Il project ei vegnius presentaus dalla suprastonza communal la fin da settember alla sera d'informaziun ella Sala Peter Kaiser. La finamira ei da saver realisar quei project entras ina societad cooperativa.

Sin fundament da differents facturs regia generalmein ina munconza da habitaziuns per indigens, era ella vischnaunca da Mustér. In dils motivs ein las midadas enteifer la societad. Adina pli paucas personas vivan en in tenercasa – il diember da singles per casa ei carschius marcantamein ils davos onns. En 36 pertschien dils 3,8 milliuns tenercasa en Svizra viva sulettamein ina persuna. Quei ei denton buca il sulet motiv che meina ad in basegns d'ulteriuras habitaziuns. Gest ellas regiuns muntagnardas vegnan habitaziuns secundaras savens vendidas e nezegiadadas da personas che han il domicil enzanua auter. Quellas habitaziuns ein occupadas sulettamein las fins d'jamna ni duront las vacanzas. Damai ch'ei vegn baghegiu ina nova habitaziun primara per la secundara ch'ei vegnida vendida, resta il diember da habitaziuns per indigens stabils. La purschida resta pia constanta, ferton che la damonda per spazi da habitar crescha. Cugl augment da plazzas da lavur – sco igl ei il cass il mument a Mustér – crescha era il

basegns da habitaziuns. «Facit: Il squetsch da bandunar la vischnaunca crescha. Quei sa denton buca esser egl interess dalla vischnaunca», di gerau Paul Flurin Schmidt, cau dil departament d'ambient e segirtad.

Ina societad cooperativa

Culla casa da scola a Segnas posseda la vischnaunca da Mustér in'immobilia che vegn nezegiada sporadicamein, denter auter d'unions. Tenor la suprastonza communal seporscha leu la caschun d'ereger habitaziuns d'affittaziun per indigens e quei a liunga vesta. «Igl ei pusseivel d'ereger leu habitaziuns accessiblas per mintgin e per in tscheinscasa raschuneivel. Cheutras savess vegnir sminuiu il squetsch d'enqualin da stuer bandunar la vischnaunca», di Paul Flurin Schmidt. Per ch'il quen communal vegni buca engreviaus tal'uisa ch'ulteriuras investiziuns vegnan alla cuorta, propona la suprastonza communal da fundar ina societad cooperativa sco patron e possessur dallas habitaziuns. Quella ha – aschia Paul Flurin Schmidt – differents avantatgs:

– Ina societad cooperativa vul buca far profit. Ils habitonts profiteschan da pli bass tscheins-casa che tier objects privats. Sulettamein ils cuosts effectivs vegnan adossai als affittaders. >>

La casa da scola a Segnas sco ella se presenta oz.

- L'immobilia ei en possess dalla societad cooperativa e sa buca vegnir vendida. Speculaziun d'immobilies ei buca pusseivla.
- In commembradi en ina societad cooperativa ei pusseivels per tuts interessai.
- La societad cooperativa sclarescha la finanziaziun e construescha igl object. Ils commembers dalla cooperativa san conceder e crear in futur comunabel.

Proxims pass

«Ei fuss pusseivel da realisar rodund sis habitaziuns sigl areal dalla scola Segnas. Da quei fussen treis previdas per famiglias e las ulteriuras per singles ni persunas en partenadi. Il baghetg existent possibilitescha buca da realisar in tal project a moda e maniera economica, aschia ch'ei fuss previu da spazzar el», di Paul Flurin Schmidt. Per saver realisar quei model tscherca

la suprastanza communal ussa persunas che han interess da s'engaschar activamein ella suprastanza d'ina societad cooperativa futura ella vischnaunca da Mustér. Ils interessai vegnan envidai ad ina sera da discussiun en casa da scola Segnas. El cass d'in resun positiv defineschan ils interessents las finamiras futuras e seconstitueschan sco societad cooperativa. La societad cooperativa sefatschenta e regla silsuenter la finanziaziun e la planisaziun digl avegnir dalla casa da scola a Segnas. Per mantener el baghetg in local da sentupada pil vischinadi da Segnas, fuss ei previu d'ereger ina sala el plaunteren, leutier tualettas publicas. Interessents san s'annunziar per mail tier ambient@disentis.ch.

Hans Huonder

Il project visual cun vesta enviers sid.

Engaschi dalla scola en favur digl ambient

L'entschatta october han il menaschi tecnic e la scola populara da Mustér arranschau in di d'ecologia. Scolarets e scolars ein vegni sensibilisai pigl ambient.

Igl atun rimnan las scolas pupi veder. Quei ei il cass era a Mustér, mo igl october han il menaschi tecnic e la scola populara cumbinau quei di cun in di d'ecologia. Rodund 230 scolarets e scolars ein separticipai tenor classas a quei di. «Igl ei l'emprema ga che nus havein organisau in tal di. La finamira ei da cuntinuar», di il selvicultur communal Simon Cathomen. Il scopo da quei di ei da sensibilisar ils affons e giuvenils pigl ambient, en emprema lingia pil quitau dalla natira: «Sch'ins fa ina spassegiada ni in'excursiun s'auda ei ch'ins retuorna era a casa cun eventual rumien ch'ei sedaus en quei connex. Cun quei di lein nus mussar che tuts profiteschan, sche nus havein ina natira intacta senza rumien.»

Negin sforz da lavur

Las classas ein vegnidadas accumpignadas da collaborators dil menaschi tecnic. Sper semplas lavurs ha ei era dau informaziuns davart igl ambient. Igl ei vegniu rimnau rumien el vitg, sin praus ed egl uaul, allontanau neofitas, mess plantinas egl uaul, fatg mantuns

Pliras specias da plontas ein vegnidadas plantadas en ina largia d'in tagl da lenna.

La sisavla classa primara ha plantau plontinas a Runfoppa. Giudem seniester Pirmin Lombris dil menaschi tecnic dalla vischnaunca da Mustér e dretg il scolast da classa Sandro Tomaschett.

cun roma e manteniu trutgs. Per ina classa ha ei dau informaziuns davart las auas tschuffas e la rimnada da rumien, respectivamein las pusseivladads da recicular rumien. Sper lur engaschi en favur digl ambient ein ils scolarets era vegni orientai davart igl uaul e la veta en quel. «En sesez ei quei di staus in survetsch en favur dalla cuminonza. Igl ei buca stau in sforz en favur dalla vischnaunca ni il menaschi tecnic. Ei astga buc esser aschia ch'ei secapescha da sesez che luvriers dalla vischnaunca rimnan ed allontaneschen il rumien», di Simon Cathomen. Naturalmein ch'igl ei era vegniu rimnau pupi. Che pupi vegl vegn rimnau a casa e silsuenter dallas scolas ei en sesez daventau fetg normal. Tier bia auter ei quei era pusseivel, mo il pupi ei igl exempel co quei funcziuna senza ch'enzatgi sedamondi daco e dacum.

In di special

Il di d'ecologia ha purtau empau variaziun ella truscha dil mintgadi dalla scola. «Quei ein dis che las scolaras ed ils scolars emprendan d'enconuschern in l'auter sin in'autra moda. Era per nus scolasts ei quei special e lubescha era da menar discuors individuals ch'eiin forsa buca pusseivels durant ils dis da scola. Tut ei empau pli luc», di il magister dalla sisavla classa primara, Sandro Tomaschett. Aschia han las classas contonschiu duas finamiras: In di da lavur cumina cumbinaus cun star da cumpignia en in auter liug che en stanza da scola.

Hans Huonder

Participaziun d'affons e giuvenils ellas vischnauncas dil Grischun sut il patronadi dall'UNICEF

L'emprema sentupada dalla giuventetgna culla politica en halla Cons a Mustér.

Ilis treis davos onns ei la Cumissiun da giuventetgna Cadi sefatschentada intensivamein dil project «Participaziun d'affons e giuvenils ellas vischnauncas dil Grischun sut il patronadi dall'UNICEF». La fin d'uost 2023 ha giu liug la seduta finala cullas responsablas dil cantun Grischun, jugend.gr. Flurina Spreiter e Chantal Bleiker. Ad ellas duas seigi engraziu cordialmein per lur accumpignament.

Entginas gadas ein ellas stadas en nossas vischnauncas, han evaluau ensemen cullas suprastonzas il stan actual dalla participaziun d'affons e giuvenils e gidau da concretisar e realisar ideas e projects. Pér cu ins sefatschenta pli da rudien da quella tematica constateschan ins nua che nossa giuventetgna savess dar novs impuls per far pli attractivs nos vitgs muntagnards.

Foto da simbol d'in pumppark.

Dils resultats contonschi astgein nus esser loschs:

- Sentupadas denter suprastonzas communalas e giuvenils.
- Retscherchas tier affons da scola.
- Carnet da duers pils geraus da giuventetgna.
- Amplificaziun dil num dil departament cun includer la giuventetgna.
- Discussiuns per migliurar la situaziun dil traffic public en nossas valladas lateralas (p.ex. Medel che ha negina colligiazun cul bus da notg).
- Realisaziun d'in pumppark.
- Realisaziun d'in parc da reiver e d'in parc da velos.
- En planisaziun: Casa cun combras per emprendists.
- En planisaziun: Midada d'intent da casas da scola en habitaziuns per giuvenils.
- Realisaziun da plidaders da classa en scola.
- Megliera integraziun dalla luvrera da giuventetgna en nossas scolas.
- Dis da tgira cun menaschis technics e las scolas.

Bugen sperein nus che nus sappien cuntinuar cun slontsch e plascher e porscher a nos affons e giuvenils enqual pusseivladad da separticipar e s'engaschar pli fetg en nossas vischnauncas. Vul dir: La generaziun giuvna dad ussa segida da far nossas vischnauncas pli attractivas per famiglias indigenas, mo era per nos hosps da vacanzas.

Jris Lombris, geraua

Asbest e PCB – mintga pass ha stuiu vegnir protocollaus

L'entschatta november han las lavurs da spazzar las empremas parts dil hotel Acla da Fontauna entschiet. Naven dil settember entochen la fin digl onn ein las materias nuscheivlas – asbest e PCB – el baghetg, vegnidas allontanadas tenor in clar concept e la survigilonza dalla SUVA.

Avon ch'entscheiver cullas lavurs da spazzar sco talas eis ei stau necessari da luvrar internamein, vul dir allontanar las substanzias nuscheivlas asbest e PCB. «Quellas lavurs ein succedidas entras interpresas specializadas e sut la survigilonza dalla SUVA», di Fredy Ganz dil management da baghegiar digl investur, la Immo Invest Partner SA. Las lavurs ein avanzadas bein, entochen la fin 2023 ein ellas vegnidas terminadas. Rodund 85 % da tut igl asbest e PCB sesanflava el plaunterren e l'emprema alzada. Ellas ulteriuras alzadas ein quels materials vegni duvrai pli pauc.

La macchina per spazzar il baghetg ei semtgada ed ils representants dall'Immo Invest Partner SA e dalla vischnaunca da Mustér ein selegrai sin quei mument. Davos da sen. Frenk Djordic e Fredy Ganz. Davon da sen. René Epp, Franz Hidber e Stefan Amstad.

Tenor claras directivas

Las personas engaschadas vid quellas lavurs han stuiu proteger sesezzas cun vestgadira speciala. Avon che bandunar las localitads sanadas han ellas giu da passar in sort da plirs containers in suenter l'auter e serrai hermetic, per che negina materia nuscheivla vegni transportada el liber. Els locals sezs ein quels partichels, respectivamein quellas materias, vegnidas tschitschadas e filtradas avon ch'ellas vegnien allura dismissas specialmein, medemamein entras interpresas specializadas. La lubientscha d'entscheiver cullas lavurs da spazzar las parts sanadas d'asbest e PCB ha in'ulteriura interpresa stuiu dar. 12 uras suenter las davosas lavurs da sanaziun han negins partichels astgau esser ell'aria. «Tuttas lavurs da sanaziun

dallas substanzias nuscheivlas ein succedidas tenor in clar concept, mintg'ina ei vegnida protocollada», di Fredy Ganz.

In ulteriu di da legria

Leu nua che quellas substanzias ein vegnidas allontanadas han las lavurs da spazzar il baghetg saviu vegnir lantschadas ils 8 da november 2023. «Sunter ils 26 d'uost 2023, cura che nus havein festiva il project niev, ei quei in ulteriu di da gronda legria.» Quei ha il president communal, René Epp, puntuau sil plazzal. Ed era per l'Immo Invest Partner SA ei l'entschatta da quellas lavurs stada in ulteriu impurtont pass. «Entochen la stad vegn igl entir baghetg spazzaus. Silsuenter vegn luvrau vid ils fundaments ed allura realisau la surbaghegiada nova», ha Fredy Ganz detg. La fin 2026 duei il hotel vegnir surdaus agl affittader Mövenpick. Tenor Fredy Ganz vegn l'entira surbaghegiada – pia hotel e habitaziuns – realisada il medem mument. Il hotel niev cuntegn 159 combras ni suitas, las tschun casas davostier 23 habitaziuns secundaras e 44 habitaziuns administradas. Tut en tut vegn investau pli che 100 milliuns francs.

Lubientschas en treis fasas

Per spazzar e realisar la surbaghegiada nova ha l'Immo Invest Partner SA stuiu far treis damondas alla vischnaunca. Tenor René Epp ein quellas vegnidas concedidas en stretg contact culs uffecis cantunals. Ina damonda pertucca la sanaziun dallas substanzias nuscheivlas, in'ulteriura quella da spazzar il baghetg existent e la tiarza quella pil baghetg niev.

Hans Huonder

S. Martin – la fiera tradiziunala amiez il vitg

La normalitad ei returnada ed il temps dalla pandemia ei pli u meins emblidaus. Sco pli baul ei la fiera da s. Martin era stada uonn la caschun da serender el vitg da Mustér. Exposituras ed expositurs agl ur dalla Via Lucmagn han offeriu als visitaders ualti bein tut quei ch'ei vegniu giavischau: Termagls e dultschem pils pigns – vestgadira, caschiel e schambun pils gronds. E leutier secapescha per tuts maruns barsai e paun-piziulta. Uonn ha la fiera da s. Martin giu liug gliendisdis, ils 13 da november 2023.

Il stans fan parada ella Via Lucmagn.

Tgi ch'ei vegnius alla fiera suentar las diesch avon miezdi ha saviu schar serrau en il parisol.

La fiera da s. Martin porscha la caschun da s'entupar e da far cumissius.

Nies personal

Quater damondas ad Andi Jacomet

Andi Jacomet, Vus essas collaboratur dil menschi tecnic dalla vischnaunca da Mustér. Saveis descriver Vossas incaricas e lavurs sur igl onn ora?

Nossas lavurs ein fetg variontas. Jeu crei ch'ins astgi bunamein cumparegliar nus cun in pedel, mo che nies edifeci ei empau pli gronds. Nus essan responsabels pigl uaul, lavineras e rempars e per bunamein tut il manteniment dall'infrastructura dalla vischnaunca. Igl unviern essan nus fatschentai oravontut cun rumir neiv, preparar sendas da viandar e da gianellas sco era la producziun da neiv per la loipa a Fontanivas. La primavera eis ei da refar ils donns digl unviern, tschitschar tumbins da vias, manteniment da vias, manteniment dil santeri, sco era cavar fossa s'auda tier nossa lavur. Manteniment da fueinas da grillar, sco era montar tablas e signalisaziuns e preparar las sendas da viandar silla sesiun da stad ein entginas dallas lavurs da primavera.

La stad essan nus fatschentai cun segar e manteniment da sendas, vias d'uaul e meglieraziun, sco era vias e plazs publics el vitg. Era segidein nus magari cun lavurs da manteniment egl uaul ni manteniment da lavineras, rempars e drenaschas.

Igl atun fagein nus las preparativas pigl unviern. Vul dir dustar signalisaziuns, punts e piogns per ch'els piteschien buca donn. Dar en pals da neiv, montar signalisaziuns, derschentiar la canalisaziun, sco era installar l'illuminaziun d'Advent.

Svidar canasters da pupi e da tgauns, schubergiar tualettas publicas, controllas el vitg, schubergiar fueinas e menaschi dil center da rimnada a Raveras ein lavurs che nus fagein igl entir onn ora, sondas e dumengias, durant 365 dis.

La lavur dil menaschi tecnic ei fetg varionta. Persuenter drova ei era ina savida generala, per exempel pertuccont diever da maschinass. Tgei qualitads ein impurtontas en ina tala funcziun?

Il saver luvrar autonom, ughegiar da prender sez decisiuns, esser segirs da sesez, igl esser aviarts ed haver igl interess per niev ed en quei senn era esser empau marveglius. Jeu crei che quellas qualitads ein giavischadas dapertut ozildi.

Probabel pertenda Vies engaschi era ina perfecziun regulara, per exempel pertuccont la segirtad.

Saveis descriver co la scolaziun d'in collaboratur dil menaschi tecnic vesa ora en in onn da lavur?

Damai che nus tuts luvrein cun maschinass pintgas e grondas eis ei fetg impurtont che mintgin da nus ei instruius e sa luvrar segir cun talas. Igl onn vargau

Andi Jacomet

Vegliadetgna: 39 onns

Stadi civil: Maridass, dus affons (Gianna e Livian).

Engaschaus el menaschi tecnic dalla vischnaunca da Mustér dapi 2020.

Hobis: Famiglia, catscha, ir cun skis, ir cun velo, dar schumber, viandar e cuschinar.

Lectura preferida: Gassetta dil di ni era litteratura documentara.

Spisa e bubronda preferida: Carn tscharva en asch cun bizzochels ed aua dalla Spina da vin.

Mia finamira personala: Restar sauns e cuntents, guder la veta ed astgar rir mintga di.

haver nus tuts giu la cuida d'astgar absolver in cuors per astgar manischar maschinass dil baghetg, excavatur, plattetscha ni era in cuors pil palancau hydraulic. Naturalmein che cuors d'emprem agid s'audan era vitier.

Vus essas integrat en in team da lavur cun personas da differenta vegliadetgna e professiun. Tgei munta lavur da team per Vus e con impurtonta ei quella el menaschi tecnic dalla vischnaunca?

Pil bein funcziunar d'in team sto la communicaziun constar ed il saver sefidar in da l'auter. Il motto dil team munglass adina esser: in per tuts ed tuts per in. Jeu personal gaudel fetg d'astgar luvrar da cumpignia en nies team, anflar communablamein soluziuns e haver plascher dil product final.

Intervista Hans Huonder

Gruppa da teater Mustér

La Gruppa da teater Mustér ei vegnida fundada igl onn 1988 da 15 adherents dil teater. Il mument dumbra ella rodund 30 commembras e commembers ch'èin activs sin tribuna ni era pli bugen davos las culissas el zuppau.

Ils davos onns havein nus adina presentau tocs humoristics, pli baul denton era tocs serius e tragicos sco dramas. Nus essan era separticipai a festivals da teater el Grischun sco era en auters cantuns, sco per exempel a Bienalas. In grond eveniment ei era staus per nus igl onn 2019 culla participaziun al toc el liber da «La stria da Dentervals».

Proximamein puspei sin tribuna

Nies proxim project ei da sepresentar cun in toc teater il schaner 2024 sin tribuna en halla Cons. Suentar plirs onns che nus essan vegni sfurzai da far pausa, selegrein nus puspei d'astgar sepresentar. Il toc senumna «Ina notg fatala» ed ei, sco duess ei esser auter, danovamein ina cumedia.

Nossa finamira ei da schar viver il plascher vid il teater, passentar bialas uras da cumpignia, cultivar nies lungatg e nosa cultura e saver presentar mintg'onn in toc che fa plascher al publicum. Mo era spel teater essan nus fetg activs, per exempel cun visitar autras producziuns da teater ella regiun, organisar la fiasta da Sontgaclau pils commembers, ir sin viadi ni che nus organisein activitads durant la stad. Cunzun las

Ina scena ord in toc da teater dalla Gruppa da teater Mustér.

Gruppa da teater Mustér

Suprastonza

President: Martino Sabbadini
Actuar: Corsin Maissen (il mument)
Cassier: Otmar Candinas
Reschissur: Sigisbert Beer

visetas d'autras uniuns ei enzatgei fetg bi, tgirar ils contacts cun auters teatrists e guder ils differents dialects da nossas valadas.

Alla tscherca d'actors

Mo tgei fascinescha aschi fetg vid il teater? Eis ei il saver seschluitar en in'otra rolla; saver esser enzatgei auter; eis ei la cumpignia; saver sepresentar avon publicum; emprendre ordadora in text e saver presentiar quel; eis ei ils exerchezis cun persunas che han ils medems interess ni il plascher da far plascher al publicum? La fin finala eis ei enzatgei da tut ni era per mintgin enzatgei auter.

Nus essan era adina alla tscherca da novs giugadurs ni era da gidonters davos las culissas vid ils costumes, la glisch, smincar ni far culissas. Ei dat tocs teater cun grondas e pintgas rollas, cun bia ni pauc text. Detg cuort: per mintgin che ha plascher vid il teater dat ei enzatgei. Scadina annunzia ei beinvegnida. *Datums dallas producziuns: 19, 20, 26, 27 e 28 da schaner 2024.*

Gruppa da teater Mustér

Regals per Nadal e Daniev
Uras de sac per umens e femnas, bunas, garantidas e per raschuneivel prezi.
Uras de preit las pli modernas cun admirabel tun (Westmünster).
Anials, rintgas e cadeinas de culiez en aur ed argien etc. Serecommendond 3 2
JOS. GIGER, urè, MUSTÉR.

**L'agentura della banca cant.
a MUSTÉR**

ei ils meins October, November e December

**aviarta las domengias
dallas 2-4 s. m.**

**Soc. de tir „Desertina“
MUSTÉR.**

Sieltanoda obligat. facultativ,
domengia proxima, ils 14 d. q.
dallas 12 a. m. naven. En cass
ch' il tir sto vegnir refretgs,
pervia dell' aura sin la domen-
gia sunter, ils 21 d. q., vegn
mess si in placat a Cons.

Tut transit e setener si en
las aclas de Sars, Sonduritg e
Tscherscher-ner ei scomman-
dau.
Il comite.

Avis per Mustér.
Domengia, ils 14 d' October
Referats sur la cassa de spargn
(Raiffeisen)
d' in delegau della Centrala a
s. Gagl e d' in representant dil
comite della c. d. sp. a Trun.
Entschatta allas 2 s. m. el ho-
tel della Posta. Tier stedia fre-
quenza envida

Il comite iniziativ.

**SKI-CLUB
MUSTÉR**
Domengia prox. dal-
las 2 s. m. naven
exercezis a Cons — Latis.

Encuretg
ina fideivla e capavla
fumitgasa
per menar in tener-casa. Paga-
glia tenor entelgentscha. Offer-
tas retscheiva **Gion M. Lutz,**
Mompe Medel.

Supplica!

Del als affons
negin alcohol!
Sturzel negin de
belber!

Del neginas bubrondas
spiritusas sco regals!
(S6546E) 2 1

A **Mustér** tier Th. Levy se-
sanflan 2 anugls schubergiai: 1)
in aly, ureghla dretga giudasum
ed in tagl davon e davos en, se-
niastra scarpau giu miez l' ure-
ghla. 2) in ner, fess omisduas u-
reglias bunamein dal tut.

Temps passai sur il vitg da Mustér.

Calender d'occurrentas

Venderdis, 12 da schaner 2024, 19.00 uras
Surdada dil premi Desertina en halla Cons

Sonda, 9 da mars 2024, 20.00 uras
Sera da divertiment cul cabaretist Flurin Caviezel en halla Cons, organisaziun La Culturella

Vischnaunca / Gemeinde Disentis/Mustér
www.disentis.ch

EVENTS mira era disentis-sedrun.ch
www.disentis-sedrun.ch/de/entdecken/veranstaltungen

Cordiala gratulaziun

Cordiala gratulaziun a Damian Deplazes che ha terminau igl atun 2023 sia scolaziun da selvicultur SS cumplementara a sia professiun culla grondiusa nota da 5,0. Ils 13 d'october 2023 ha el retschert il diplom el Forum im Ried a Landquart. Nus giavischein a Damian Deplazes vinavon bia plascher en sia biala professiun sco era tut bien per siu futur.

Mortoris

Giusep Anton Simonet-Beeli, naschius ils 20 d'uost 1931, morts ils 4 da settember 2023

Norbert Schmed-Bearth, naschius ils 2 da mars 1938, morts ils 7 da settember 2023

Marianna Vincenz-Spescha, naschida ils 22 d'october 1952, morta ils 19 da settember 2023

Gilberte Tuor-Aeby, naschida ils 9 da matg 1940, morta ils 13 d'october 2023

Gérard Kiener-Flepp, naschius ils 15 da matg 1937, morts ils 23 da november 2023

Tresa Schmed, naschida ils 24 da settember 1942, morta ils 24 da november 2023

Angelo Di Nolfi-Schmidt, naschius ils 19 da november 1938, morts ils 30 da november 2023

Pader Urban Affentranger, naschius ils 18 da mars 1944, morts ils 3 da december 2023

Naschientschas

Duarte Faria Castro, naschius ils 21 da settember 2023, feagl da Francisca Manuela Auajo Faria e Gabriel Jose Lopes Castro

Lian Venzin, naschius ils 13 d'october 2023, feagl da Ladina e Dominik Venzin

Finia Cabalzar, naschida ils 10 da november 2023, feagla da Laura e Marco Cabalzar

Tomás Faria de Sá, naschius ils 14 da november 2023, feagl da Helena Isabel Moreira de Faria e Bruno Filipe Pereira de Sá

Duarte Fernandes Mestre, naschius ils 17 da november 2023, feagl da Inês Alexandra Guerreiro Fernandes Mestre ed Alex Martins Mestre

Administraziun communal
Via Cons 2
Caum postal 57
7180 Disentis/Mustér

T 081 920 36 36
admin@disentis.ch
www.disentis.ch